

Reaping Personal Benefits

Parasha Emor

W. J. 23

— there shall a holy convocation for yourselves — you shall do no laborious work; it is an eternal decree in your dwelling places for your generations.

²² When you reap the harvest of your land, you shall not remove completely the corners of your field as you reap and you shall not gather the gleanings of your harvest; for the poor and the proselyte shall you leave them; I am HASHEM, your God.

²³ HASHEM spoke to Moses, saying: ²⁴ Speak to the Children of Israel, saying: In the seventh month, on the first of the month, there shall be a rest day for you, a remembrance with shofar blasts, a holy convocation. ²⁵ You shall not do any laborious work, and you shall offer a fire-offering to HASHEM.

2- Well-being of Torah - R. Friedman - 255

You are to observe Shavuot, the festival commemorating the Giving of the Law not only for the sake of the statutes for which we would never have felt a need if they had not been set down in the Torah, but also in thanksgiving for the laws which readily make sense even to the human mind, such as the laws pertaining to compassion on the unfortunate and charity to the poor. For experience has shown that, without faith in God, man is liable to become like a wild beast which has not a spark of compassion and is therefore capable of committing the basest crimes in order to satisfy his selfish desires.

Only if you will observe the commandments concerning the leaving of parts of your harvest for the poor and the stranger are you permitted to proclaim the festival of Shavuot as "a holy convocation" to give thanks even for such readily understandable commandments of charity and compassion as these, for had the Torah not been given, you might never have come to observe them.

—Meshekh Hakhamah

ב' בעולם זעיר אנו מוצאים את עצמנו כאן בכל הנוגע לשכר ולעונש. והלא פלא הוא: אנו רגילים כל כך להגדיל ולהאדיר את עולם התורה והמצוות — וכאשר אנו מגיעים לעולם המעשה, הכל תלוי במעשים קטנים דווקא! אך זוהי החכמה של בני האדם. גם העולם הגדול אינו נבנה מגושים ענקיים אלא מאטומים כה זעירים שאין בכח העין להבחין אותם, וגופנו מורכב מתאים אשר רק במיקרוסקופ המגדיל פי מאה אלף יכולים לראותם. כן גם בנינו הרוחני של האדם: הוא מורכב ממעשים שאדם דש בעקביו, אם לטוב אם למוטב.

ידעיה זאת צריכה לחולל מהפכה במחשבתנו. כרגיל, אדם הרוצה לתקן את העולם חושב על שיטה החובקת זרועות עולם, או על אירגון עולמי לשלום או לצדק. הרוצה לתקן את עצמו חושב גם כן על מעשים גדולים וכבירים של חסדים או קדושה, אבל מעשים זעירים שאינם מכבידים כלל על האדם — איזו שלימות יכולה לצמוח מהם? אולם, האמת כך היא: דווקא ממעשים קטנים נבנה האדם. ונקח לנו ראייה מחכמת הרפואה: הכמות של חומר מרפא בתרופה אחת היא זעירה עד מאד, אולי מיליגרם. אם התרופה היתה מכילה כמות יותר גדולה — היא היתה מוזיקה לאדם במקום לרפאותו, ואולי היתה אפילו ממיתה אותו; הרי מצאו כי רעלים מסוימים אשר בכמות יותר גדולה ממש מרעילים — אם נותנים אותם בכמות זעירה עד מאד יש להם השפעה מרפאת. בדיוק כך הוא במעשה עבודה במידות. על כגון זה אמר הנביא: "כי מי בז ליום קטנות", והפסוק גומר: "עיני ה' המה משוטטים בכל הארץ" (זכריה ד, י). עיני ה' המשוטטים בכל הארץ אינן מבוות דבר קטן ברוחניות, ולכן גם אתם אל תבוזו מעשה קטן!

3- Shabbat Shemini - R. Miller - 190 ff

In this connection, the reason given in the Gemara for the death of R. Akiba's pupils comes to mind. They all perished during the period that we commemorate in the *Sefirah* (days of the Counting of the Omer), because 'they did not give honour to one another'¹⁷ — שלא נהגו כבוד זה לזה. Yet, it was the teacher of these same pupils, R. Akiba, who stressed וואהבת לרעך כמוך — "You shall love your neighbour as yourself", and considered it a כלל גדול בתורה — it was his guiding principle.¹⁸

4

Rashi infers from this remarkable and apparently unwarranted insertion that whoever observes these agricultural laws is accredited with the construction of the Sanctuary and offering of sacrifices (as during the Festivals):

ובקצרכם את קציר ארצכם... מה ראה הכתוב ליתנה באמצע הרגלים פסח ועצרת מאן ור"ה ויה"כ (והחג) מאן ללמדך שכל הנותן לקט שכחה ופאה לעני כראוי מעלין עליו כאלו בנה בה"מ והקריב עליו קרבנות בתוכו.

5- ע"ז - ר' ווייס (ר"ה) ע"ז

הגנו ניגשים ליסוד הראשון של העבודה: כיצד עובדים תוך עקיפת חכ המרידה? רבותינו בבית מדרשו של מרן הגר"י נ"ע לימדו אותנו את ערכם של מעשים קטנים. הרי חז"ל ברור מיללו:

„והוה זהיר במצוה קלה כבחמורה שאין אתה יודע מתי שכתן של מצוות (אבות ב, א).“

„והיה עקב תשמעון — וז"ה למה אירא בימי רע עון עקבי יסובגי, אמר דוד רבש"ע איני מתירא מן המצוות חמורות שבתורה מפני שהן חמורות. אבל מתירא אני מפני הקלות שמא עברתי עליהם מפני שהם קלות ואתה אמרת הוי זהיר במצוה קלה כבחמורה לכך נאמר והיה עקב תשמעון.“

מה רב טובך — זהו שכתן של מצוות קלות" (תנחומא עקב, א').

„והיה עקב תשמעון — אם המצוות הקלות שאדם דש בעקביו תשמעון, ושמר ה' כו' — ישמור לך הבטחותיו" (רש"י ריש עקב).

„אמר ר"ש בן לקיש מאי דכתיב עון עקבי יסבגי — עונות שאדם דש בעקביו בעוה"ז מסובין לו ליום הדין" (ע"ז יח, ע"א).

ת"ר גר שבא להתגייר בזה"ז אומרים לו מה ראית שבאת להתגייר, אי אתה יודע שישראל בומה"ז דוים דחופים סחופים ומטורפים ויסורים באים עליהם. אם אומר יודע אני ואיני כדאי מקבלין אותו מיד ומודיעין אותו מקצת מצוות קלות ומקצת מצוות חמורות ומודיעין אותו עון לקט שכחה ופאה.

A would-be proselyte is systematically discouraged with tales of our depressed and wretched plight, and, should that fail to deter him, he is further told of the severity of some of our commandments with which he would be expected to comply, also of the lighter Mitzvoth which he must perform — particularly the afore-mentioned harvest laws of לקט שכחה ופאה of which special mention must be made.³

Why, inquires the thoughtful reader, should the lighter as well as the harder Mitzvoth be mentioned? Surely if he acquiesces in the observance of the more formidable instructions, he can be relied upon to comply with the easier ones? Morevoer, what additional facet is there is in the harvest precepts that necessitates separate emphasis on them?

10

The Gemara in Avodah Zarah tells us that when R. Jose b. Kisma fell ill, he was visited by R. Hanina b. Teradion, and reproved him for his open defiance of the Roman edict prohibiting Torah instruction in public. R. Hanina, in reply, invoked only the mercy of God. He then asked R. Jose whether he would be assured of a place in the world to come:—

אמר לו רבי מה אני לחיי העוה"ב. אמר לו כלום מעשה בא לידך. א"ל מעות של פורים נתחלפו לי במעות של צדקה וחלקתים לעניים. א"ל אם כן מחלקך יהי חלקי, ומגורלך יהי גורלי.

Asked what he had done that might merit eternal reward, R. Hanina answered that money he had set aside for his Purim meal had once got mixed up with funds allocated to charity. He had then devoted the entire sum to charitable causes. "In that case," replied R. Jose, "may my lot in the next world be like yours!"⁴

11 It appears remarkable that an individual who had thrown caution to the winds and risked his very life for the sake of propagating Torah should cite such a comparatively insignificant act as one that would justify his admission to the Future World. Why not rely on the courage manifested in his chivalrous defence of the Torah in the face of Roman persecution?

R. Dessler⁵ explains that man's essential character is exposed with the utmost clarity through the less significant actions which he performs. One is often elevated to artificial heights and grandiose gestures by momentary inspiration, but true values are reflected only in the day-to-day routine of an individual. Hence, R. Hanina cited an apparently petty deed, and the proselyte is asked not only whether he is capable of the supreme sacrifice but also whether he is prepared to obey comparatively trivial commands. In these actions, nobility of character is revealed.

14

We can now understand why the future proselyte is asked whether he could conform to the rules of לקט שכחה ופאה. He might find it easy to donate large sums of money; he might even be able to carry out the seemingly trivial deeds which require minimal sacrifice on his part. However, would he simply allow the few ears of corn that he dropped to be collected by the poor, whereby he contributes nothing but merely relinquishes what might otherwise have been his? This would determine whether he is really capable of accepting Judaism.

8

די בלימוד זה כשלעצמו. אך לנו יש עוד ענין גדול במעשים הקטנים: הם אינם מעוררים את כח המרידה! המקבל על עצמו איזה דבר גדול המכביד עליו — ברבות הימים הוא ירגיש היטב את כח המרידה ההולך ומתגבר עליו. אבל מעשה קטן שאינו מכביד כלל על האדם, אינו בו כדי לעורר אותו. ויש לי על זה ציור מוחשי: אחר מלחמת יום הכפורים ססתי למצרים. בהגיע המטוס לתחום מצרים ראיתי שהוא מנמיך מאד, ממש כמה מטרים מעל לקרקע. חשבתי כי אולי חל איזה קלקול במנועים, ושאלתי מה קרה לו. אמרו לי כי עכשו אנו בתחום הראדאר המצרי, ולא כדאי שהוא יבחין במטוס יהודי, לכן הוא מנמיך טוס למטה מגובה הראדאר, כי הראדאר מבחין רק במטוס הטס למעלה מהגובה שלו, ובמטוס הטס מתחת לגבהו אינו מבחין. והוא הציור: גם לכח המרידה יש "ראדאר", וגם הוא מבחין רק במעשים שהם מעל לגבהו, ובמעשים קטנים שהם מתחת לגבהו אינו מבחין...

12

More difficult even than giving is giving up...

As Naomi was about to return to Judea, she blessed her daughters-in-law, saying:—

יעשה ה' עמכם חסד כאשר עשיתם עם המתים ועמדי.

'May the Lord do kindness with you, as you have done with the dead and with me.'⁶

The Midrash specifies their acts of kindness:—

עם המתים — שנטפלתם בתכריביהן ועמדי — שויתרו לה כתוביהן. "With the dead" by taking care of the shrouds; "and with me" by renouncing claims to their rights as set out in the Kethubah (marriage contract).⁷

The kindness of Ruth and Orpah towards Naomi lay in their unwillingness to demand from her what they ought to

have received on the deaths of their husbands as payment of the obligation arising from their Kethuboth. However, we know that Naomi was exceedingly poor. In fact, the Sages deduce from the words, 'and they walked on the way'⁸ that they were reduced to such a level of poverty that they could not even afford a pair of shoes — literally, they walked on the road itself.⁹ If Naomi had nothing to give anyway, what was the use of asking for their rights?

13 Yet by renouncing their claims, though, Ruth and Orpah did far more than any ordinary kindness ... In giving, one can be inspired by the act itself. On the other hand, relinquishing entails no positive act; it is purely negative to refrain from invoking one's title to property. This is infinitely more arduous, and that is why Naomi begged for the Almighty's mercy on behalf of her daughters-in-law, since they had done her a kindness in relinquishing their claims to their deceased spouses' estates. Compelled to return to Judea barefoot, Naomi was in any event incapable of paying them the amount legally due to them but the fact that they renounced all title to it indicates their nobility of character.

15

It is now easier to understand our original comment of Rashi. R. Dessler writes that one cannot departmentalise one's character traits. Our mode of behaviour towards others is inevitably reflected in our relationship with God.¹¹ Although building an altar is obligatory, the Torah phrases it as though it were optional: 'and if you make a stone altar for Me'¹² — in order to indicate that man must not offer a sacrifice merely out of compulsion — he should feel a desire to bring the offerings. A sacrifice must constitute a genuine, selfless gift, free from the desire to reap personal benefit, honour or satisfaction. The true test of a pure urge to give is adherence to the harvest laws, where the owner does no positive act of charity and can then feel nought of the self-gratification that might result from such an act.

16 אנו מגדירים את הזמן בתור קשר בין האדם והעולם, כצורת הפגישה ביניהם. האדם כשלעצמו הוא טוב: "אשר עשה אלוקים את האדם ישר"¹³. גם העולם כשלעצמו הוא טוב: במעשה הבריאה הכל מלא "כי טוב" "כי טוב". אבל בפגישה ביניהם יש סבוך. קידוש הזמן פירושו, קידוש הפגישה שלנו עם העולם, במילים אחרות, קידוש החיים. ואנו מקדשים את הזמנים דרך קדושת המועדים: מפסח - יום ההולדת של העם, אל שבועות - שהוא גילוי התוכן הפנימי שלנו, ומשם אל ראש השנה ויום הכפורים, שהם התרוממות להקשבה פנימית עליונה, ומשם לסוכות - שהוא קידוש החיים כולם.

17 Brestleit - ch. 29

17 So Jacob lifted his feet, and went toward the land of the easterners. He looked, and behold - a well in the field! And behold! three flocks of sheep lay there beside it, for from that well they would water the flocks, and the stone over the mouth of the well was large. When all the flocks would be assembled there they would roll the stone from the mouth of the well and water the sheep; then they would put back the stone over the mouth of the well, in its place.

Such seemingly undemanding laws admirable as they are, are apt to be neglected when one is occupied with Mitzvoth of a more spectacular character. Consequently, the ordinances of leaving the gleanings, the forgotten bundles and part of the corner for the poor and needy are placed here, between the Festival of Shavuoth and the High Holidays - the Days of Awe - periods of intense exaltation and inspiration when the individual determines to accept anew the Yoke of the Kingdom of Heaven, determines to repent of his evil ways, determines to refashion his lifestyle; all this is praiseworthy - but it does not yet amount to grandeur. The individual might be surpassing his own nature. Moved by lofty thoughts of barley offerings or first-fruit offerings to the Almighty, he might be tempted to tread underfoot lowlier, less striking ordinances. Hence the apparently misplaced admonition concerning harvest laws. It is in them that true nobility and distinction can be detected.

20 ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך - and you shall love the Lord your God with all your heart, and with all your soul, and with all your might¹⁵ has a dual connotation. On the one hand, man must be prepared to offer supreme sacrifice - אפילו הוא נוטל את נפשו - even up to the point of being willing to give up his life if required of him, but inherent in this ordinance also, comments the Gemara in Yoma, is the admonition to act and speak to others in a dignified, human manner so that others may praise the refinement of the individual who has learnt Torah:

ואהבת את ה' אלקיך - שיהא שם שמים מתאהב על ידך שיהא אדם קורא ושונה ומשמש ת"ח ודבורו בנחת עם הבריות ומקחו ומתנו בשוק נאה ונושא ונותן באמונה. מה הבריות אומרים עליו אשרי לו לפלוני שלמד אשרי אביו שלמדו תורה ויהא רבו שלמדו תורה וגו'.

"You shall love the Lord, your God", meaning, you shall cause the Heavenly Name to be loved by others, through your actions: when a man has learnt the written and the oral Torah and followed the ways of Torah scholars, and then speaks in a pleasant manner, and conducts his personal and business affairs honestly and faithfully, what will people say about him? "Fortunate indeed is this man who has learnt Torah! Fortunate is his father who taught him Torah! Fortunate is his Teacher who taught him Torah!"¹⁶

21 This deceptively small law is an integral part of the edict which demands the ultimate sacrifice man can offer. Its insignificance is not obliterated by the grandeur which looms large in the conscious surrender of one's soul to the Eternal. In exaltation, man often seems to transcend his authentic nature, performing deeds out of keeping with his character. It is the apparently negligible acts that reflect reality.

18 כט. (ב) וירא והנה באר בשדה והנה שם שלשה עדרי צאן רובצים עליה. יאריך הכתוב בספור הנה להודיענו כי קווי ה' יחליפו כח⁴⁹, ויראתו תתן עוז⁵⁰, כי הנה יעקב אבינו בא מן הדרך והוא עיף, ויגל לבדו האבן אשר היו צריכים אליה כל הרועים. ושלשה עדרי צאן אשר להם רועים רבים ושומרים כלם רובצים עליה אינם יכולים להניעה כלל. ולרבותינו בבראשית רבה⁵¹ גם בזה להם סוד, רמז לעתיד, כי נודמן לו ככה שנכנס בדרך הבאר ולא נאספו כל העדרים רק שלשה מהם. ובא בזמן שהאבן על פי הבאר והעדריים שומרים לה, וכן הענין המסופר כאן להודיע שיצליח בדרך הזה ויצא ממנו זרע וזכה לרמז הנה, כי הבאר ירמוז לבית המקדש⁵² וגו'⁵³ עדרי צאן עולי⁵⁴ שלשה רגלים. כי מן הבאר *הוא יסקו העדרים, שמשם היו שואבין רוח הקדש, או שירמוזו כי מציון תצא תורה⁵⁵ שנמשלה למים⁵⁶, ודבר ה' מירושלם, ונאספו שמה כל העדרים, באים מלבא חמת עד נחל מצרים⁵⁷, וגללו את האבן והשקו, שמשם היו שואבין רוח הקדש. והשיבו את האבן, מונח לרגל הבא *:

22 His disciples must surely have inherited this principle from him and given it much thought and attention. In fact, they may have attached great importance to the subject - but only to part of the subject.

We mentioned in the previous Sidra that it was R. Akiba who gave the final decision in the following case: - תניא שנים שהיו מהלכין בדרך וביד אחד מהם קיתון של מים אם שותים שניהם מתים ואם שותה אחד מהם מגיע ליישוב. דרש בן פטורא מוטב שישתו שניהם וימתו ולא יראה אחד מהם במיתת חבירו עד שבא רבי עקיבא ולימד (ויקרא כ"ה) וחי אחיך עמך - חיך קודמין לחיי חברך.

From the words 'your brother shall live with you', R. Akiba inferred that if two people are far from a settlement and in need of water, the one who has only enough water to ensure the survival of one person, should drink the water himself rather than share it, since that was likely to end in the death of both of them: one's own life takes precedence.¹⁹ The Mitzvah of loving one's fellow-Jew as oneself involves cases where one would have to decide whether or not one is expected to give one's very life for the sake of one's fellow-man. The disciples of R. Akiba may have delved deeply into

these large issues, raising themselves to a state of readiness to die for someone else. However, in such acts of supreme sacrifice one is not usually one's real self. Thus, when R. Akiba exhorted his disciples, 'you shall love your neighbour as yourself', he meant that with the readiness to sacrifice one's life for another, one should not ignore the lesser obligations and fail to treat him with due respect and honour. It was however, in the latter respect, the real test of greatness, that the disciples failed and, consequently, perished.

On Pesach, the Israelites were granted an artificial spiritual status. In one day they were shown everything they could achieve. Only during the period between Pesach and Shavuoth — during the *Sefirah*, the days of counting the Omer — could they inspect in detail what they had received. After the sudden inspiration, each day was spent in reviewing small points, fixing and repairing — positive steps towards the goal which would culminate with the Revelation on Sinai.

Toward a Meaningful Life - R. Jacobson - pg. 149

But at the same time, make each day a routine, start with concentrating on the purpose of your life at the beginning and end of the day. It may be tempting to change your life all at once, but slow, steady progress is always more effective than a "crash course." Make each day meaningful, and the days will begin to add up. *Remember, even the longest journey can only be completed one step at a time.

Many of us have learned to look at each step—at each day in our life—as an almost inconsequential side trip that is disconnected from any larger journey. But the secret to any journey is to fix your eye on the destination and to keep traveling steadily toward it. Veering off, even for a short while, is at best a loss of time; at worst, we get confused and find it difficult to return on course.

Remember that in the journey of life, your body is the vehicle but your soul is the compass. By following its voice, you remain focused on your destination, and each step—each day—brings you closer. How you live today determines how you will live tomorrow. The very next thing you do, no matter how small, will determine the rest of your day and, ultimately, the rest of your life.

It is never too late to start living your life meaningfully.

והקשה מרן הגר"י סלנטר זצ"ל (אור ישראל, סי' כח) "איך אמרה הכת קול לא מפני שזה גדול מזה? הלא המידה הזאת של מעביר על מידותיו בלבד" שבפשוטות היתה רק לרבי עקיבא, ולרבי אליעזר היתה חסירה "תספיק להגדיל מעלת רבי עקיבא על רבי אליעזר, כי ידוע כמה גדול כח המידה עד שאמרו חז"ל 'כל המעביר על מידותיו מעבירין לו על כל פשעיו', ותיירץ כי ודאי היה רבי אליעזר מושלם במידות הטובות לרבי עקיבא ולא היה רגון כלל, הרי הוא זה שהיה רגיל לומר "אל תהי נוח לכעוס" (אבות פ"ב, מט"ז), ולו היה סובר שצריך על פי התורה להעביר על מידותיו, כודאי היה עושה כן, אלא שהיתה זו מחלוקת בדרכי עבודת ה', ואלו ואלו דברי אלוקים חיים, כי רבי אליעזר היה מתלמידי בית שמאי, ורבי עקיבא מתלמידי בית הלל וכל אחד התנהג על פי שיטת רבותיו בעבודת ה'.

כל אחד היה מתנהג לפי שיטתו כאשר נראה לו על פי התורה, דהיינו רבי אליעזר כשמאי "להתנהג במידת הקפדנות לכבוד התורה, ועל כן לא היה מעביר על מידותיו, ורבי עקיבא כהלל שצריך להתנהג במידת הענוה ועל כן היה מעביר על מידותיו" (אור ישראל, שם). אך היות והקב"ה מתנהג עם בריותיו מידה כנגד מידה, לכן כאשר רבי אליעזר התפלל שירדו גשמים לא נענה, כי הדור לא היה ראוי לכך על פי הדין, ועם רבי אליעזר התנהג השי"ת במידת הדין כפי שיטתו בעבודת ה' שלא להעביר על מידותיו, אבל כאשר התפלל רבי עקיבא ששיטתו היתה להעביר על מידותיו, דהיינו שהתנהג במידת הרחמים, גם הקב"ה התנהג במידת הרחמים והעביר על מידת הדין והוריד גשם לדור שלא היה ראוי לכך בדין.

נמצא, שהנהגת ה' מידה כנגד מידה אינה עונש, לכן גם לצדיק גמור כרבי אליעזר שלא העביר על מידותיו כי ון היתה שיטתו בעבודת ה' [ולא בגלל פגם במידות הטובות שלו], גם השי"ת אינו מעביר על הנהגת הדין.

It is in the minute facets of daily life, the often overlooked details, that man bares his true character. It is consequently in respect of these points that man must strive, so that his entire life becomes an advance towards the apex of moral achievement symbolised by Sinai.

26 לעני ולגר תעזב אתם. נסמכה פ' זו לפי ימים הנוראים ימי הדין והרחמים. לרמוז, שהמרחם על הבריות מרחמים עליו מן השמים ועיי צדקה וחסד אפשר לזכות בימי הדין. ומכאן סעד למנהג ישראל תורה הוא להרבות בצדקה בימי החסד והרחמים.

27 הרי ממש ה' שומרך, ה' צלך על יד ימינך — אם אדם מראה אצבע נופל הצל עליו ומראה אצבע; אם אדם מראה יד נופל הצל על היד ומראה יד. כך מה שאדם מראה בעבודתו מעורר את ההשגחה והשמירה העליונה עליו; אם הוא מראה דבקות ובטחון — דבקה בו ההשגחה העליונה תמיד ושומרת אותו.

28 מהאמור למדים אנו כי האדם בעצמו קובע באיזו אמת מידה ידונו אותו בשמים, יש ושני בני אדם עושים אותו מעשה, ודינם שונה זה מזה, כי האחד מעביר על מידותיו, ומתייחס בוותרנות וסלחנות למי שעשה לו רע, ולכן בהנהגת מידה כנגד מידה דנים את מעשיו הרעים בסלחנות ומתחשבים בנסיבות מקילות, ולמעשיו הטובים נותנים ערך רב יותר כפי הקשיים שעמד בהם, ואילו השני שלא היה וותרן דנים אותו יותר בחומרא ודורשים ממנו מעשים מושלמים.

הנהגה זו עם האדם אינה עונש, אלא כך היא מידתו של השי"ת שמתנהג עם האדם כפי שהוא נוהג עם אחרים, השי"ת נוהג כך אפילו עם גדולי ישראל השלמים במידות טובות שאינם מעבירים על מידותיהם לשם שמים מפני שזו היא דרכם בעבודת ה'.

המקור ליסוד הזה הוא מהגמ' (תענית כה:): "מעשה ברבי אליעזר" שהיה גדול הדור שירד לפני התיבה ואמר עשרים וארבע ברכות" זו הדרגה הקיצונית ביותר של התפילות בתעניות על 'הגשמים בהתגברות הבצורת (שם, טו:). "ולא נענה, ירד ר"ע אחריו ואמר אבינו מלכנו אין לנו מלך אלא אתה, אבינו מלכנו למענך רחם עלינו וירדו נשמים. הווי מרנני רבנן" איך יתכן שהשי"ת הוריד גשם לאחר תפילתו הקצרה של רבי עקיבא, ולא לאחר תפילתו הארוכה של רבי אליעזר, והרי רבי אליעזר היה רבו של רבי עקיבא, ולכאורה מן המעשה הזה מוכח שהתלמיד רבי עקיבא היה גדול יותר מהרב רבי אליעזר יצתה בת קול ואמרה: לא מפני שזה גדול מזה, אלא שזה מעביר על מידותיו וזה אינו מעביר על מידותיו."

When a person shows respect and honor to another, this feeling springs from a recognition that his friend is superior to him in one way or another. There are so many facets to human nature that any individual will excel in at least one detail. This feeling will be reciprocated, so that in any society, such as that of Rabbi Akiva's disciples, each member will honor every other.

But this works only within certain constraints. Provided that the constituents of the group continue to view each other as distinct people, this mutual admiration functions correctly. But let us imagine that the members of this society become too close to each other, regarding themselves as mere parts of a whole, rather than as discrete entities, perhaps even as limbs of the same body. And just as in a body the left arm doesn't praise the right arm for being stronger, so too, the members of this fraternity cease to honor each other, taking each constituent's special attributes for granted. We may suggest that this is the

reason why the disciples of Rabbi Akiva failed to give honor to each other.

35 But surely unity is one of the great aims of Jewish life! What was wrong with achieving such a tremendous rapport with others? The answer is that by focusing so entirely on the community one loses sight of the fact that it is composed of individuals. Every *tzaddik* has his own role to play in the spiritual development of the world, one which is very precious and not attainable by anyone else. Failing to include this in one's view of life has disastrous consequences for Jewish survival. While we must concentrate on the development of communal unity, it must never be at the expense of the individual's worth. For people on the tremendous spiritual level of the disciples of Rabbi Akiva, this was a grievous error, so much so that they were smitten as a result.

36 My holy father added the following insight to our understanding of this matter: The period of the *omer* is during the months of Nissan, Iyar, and Sivan. The zodiac sign of Nissan is the lamb. Sheep bleat as one and stick together. This indicates that Nissan is a month of focusing on the *klal*, the community as a whole. In this month, the whole community was redeemed from Egypt, regardless of individual worth. Iyar has the sign of the bull, a more solitary animal, representing a complete change of focus to the worth of the individual. Sivan, however, is represented by the twins. This indicates the most ideal form of Divine service, blending the two opposite foci of the previous months.

It is clear why misfortune befell Rabbi Akiva's students during the period of the *omer*. They had lost sight of the aim of Jewish life — to focus on both the community and the individual. It was during the *omer*, when this ideal is most potently felt, that their deficiencies were most strongly highlighted. They completely failed to learn from the nature of the Divine service expected of them during this period; hence their punishment was exacted at that time. God deals particularly stringently with His dear ones.

Summary:

- Connection between reaping and Pesach and Shavouth
 - ❖ Rashi: Both are considered as sacrifices to Hashem
 - R. Akiva's students: Prepared for the major sacrifices only
 - ◆ Lesson: Importance of small details in life.
- Connection between reaping and Rosh Hashana
 - ❖ Oznayim LeTorah: Preparation for good judgment on Rosh Hashana
 - R. Akiva's students: Viewed the whole as significant, without a place for the individual
 - ◆ Lesson: Hashem treats us the way we treat others

וביאר ה"חפץ חיים" (שם) שיש להשי"ח שתי הנהגות שונות, האחת שמתנהג עם האדם במידה הדין, ובהנהגה הזו בודקים כל מעשה מצוה אם נעשתה בשלימות בכל פרטי דקדוק הדין ובאהבה ויראה ובשמחה של מצוה, כמו שכתב המסילת ישרים (פס"ז) "כשם שאין עולה על גבי המזבח של מטה אלא סולת נקיה מנופה בשלש עשרה נפה, שכבר טהורה לגמרי מכל סיג, כך אי אפשר לעלות על רצון מוכחו העליון, ...אלא המוכרח שבמעשים, הטהור מכל מיני סיג". וכן בודקים כל תשובה על חטא אם היתה תשובה שלימה, ולפי חשבון כזה יהיה נחשב כשמים לרשע. והנהגה השניה היא במידת החסד והרחמים, ולפי הנהגה זו "יצויר שאפילו אם לפי חשבון פעולותיו - עונותיו מרובין מזכויותיו, אם הקב"ה יתנהג עמו ברחמים גמורים... ימצא כמה מהעונות שנוכל לתלות עליהן שעשה אותן בשגגה או בסיבה אחרת, וממילא אם ינטלו אותן העונות מן הכף יתרבו הזכויות על העונות ויקרא עליו שם צדיק", וכן תתקבל תשובתו "אפילו שלא היתה תשובה שלימה כראוי". וזהו ה"שוחד" שהשי"ח מטה את הדין לצד הזכות.

38 באינו משתי הנהגות מתנהג השי"ח עם האדם? דבר זה תלוי באדם עצמו, כי "אם דרכו היה בימי חייו שלא לותר לזולתו כלום משלו ושלא לרחם עליהם, הוא מגביר למעלה בזה את מידת הדין" ואם דרכו להתנהג עם אנשים במידת החסד והרחמים - שהוא מעביר על מידותיו ואינו מקפיד על מי שעשה לו עול בכל הקפידא - הוא מעורר כנגדו למעלה את מידת הרחמים... חוכה גם כן שיתנהג עמו השי"ח במידה הזו בשעה שהוא צריך לרחמים". וזהו כונת חז"ל שהקב"ה לוקח שוחד מן הרשעים בעולם הזה תשובה ומעשים טובים, דהיינו מאנשים כאלו שעל פי מידת הדין הם נחשבים לרשעים, אך אם הם מתגברים על יצרם ועושים מעשים טובים, כלומר מצוות חסד וצדקה (כי זהו המוכן הפשוט של "מעשים טובים"), אז הקב"ה מתנהג עמו מידה כנגד מידה, ומגביר את מידת החסד שלו ביחסו אליהם ודן אותם ברחמים, ומקבל מהם גם תשובה שאינה שלימה (תשובה של "רשעים", כי אם שבים בתשובה שלימה אין זה "שוחד מן הרשעים"), ומעשי מצוות שאינן מושלמות ואף את העבירות שלהם דן לכף זכות ומתחשב יותר בנסיבות מקילות, ועל ידי כן הם נחשבים לצדיקים חוכים בדין.

37

Of course, every person would like God to treat him with the *middoth* of kindness and compassion. Yet these divine attributes themselves are so exercised that they accord with the principles of justice. In so far as man's conduct in this world exemplifies these characteristics, so does he attract the corresponding attributes towards himself from the Heavenly sources. If, in his dealings with others, he is accustomed to act according to these *middoth*, he calls forth the Divine attributes of mercy, and then God has compassion on the world for his sake. Of necessity, man's soul is fed by the fruits of his conduct. Hence he deserves that God extend the same consideration to him when he stands in need of compassion. As *Chazal* have declared (Shabbath 151b): "Everyone who has compassion on his fellow creatures is himself granted compassion by Heaven."

So the holy *Zohar* expressed it (Sidrah Emor): "The act below stimulates a corresponding activity above. If a man performs a worthy act on earth, he awakens the corresponding power above. Thus, if a man does kindness on earth, he awakens *chesed* above, and it rests on that day which is crowned therewith through him. Similarly, if he performs a deed of mercy, he crowns that day with mercy, and it becomes his protector in the hour of need... giving him measure for measure. Happy is the man who exhibits the proper conduct below, since all depends on his act to awaken the corresponding activity above."